

Nagyszékelyi Hírmondó

BESZÁMOLÓ NAGYSZÉKELY KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK 2025. JANUÁR 21-ÉN MEGTARTOTT ÜLÉSÉN ELHANGZOTTAKRÓL

Az ülésen jelen voltak: Várkonyi Zoltán polgármester, Bori Tamás Gábor alpolgármester, Donáth Benedek, Horváth Irén és Kelemenné Bathó Brigitta képviselők, Kovács Lászlóné dr. Molnár Brigitta jegyző, valamint Arany Beáta Virág közművelődési szakember.

Első napirendi pontban Várkonyi Zoltán polgármester tájékoztatta a jelenlévőket a lejárt határidejű képviselő-testületi határozatok végrehajtásáról, valamint a december 17-i ülés óta a képviselő-testület hatáskörében tett polgármesteri intézkedésekről.

A vármegyétől kapott támogatással kapcsolatban a hivatal padlásának takarítása történt meg. A fűdemszigetelés megfelelő elkészítéséhez az elektromos vezetékeket érdemes lenne felrakni a gerendákra. A megvalósítási időszak április 1. és október 31. közé esik, és a befejezést követő 30 napon belül kell elszámolni.

Várkonyi Zoltán polgármester beszámolt arról, hogy előző héten a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat esetmegbeszélésén volt.

Witzl Zsolt főépítésztől több e-mail érkezett a településterv véleményezésével kapcsolatban. Sürgeti a határozat meghozatalát, amihez viszont át kell nézni az anyagokat. A költségvetés miatt szükséges, hogy február 15-ig meg legyen tartva a következő testületi ülés.

Második napirendi pont tárgya a 2025. évi munkaterv elfogadása volt. A munkaterv a testület munkáját foglalja össze éves szinten. Az abban meghatározott napirendi pontok a fő napirendi pontok, minden más behozott napirendi pont az egyebek napirendi pont alá kerül. A munkatervben dátum szerint megjelenő üléseken kívüli testületi ülések a rendkívüli testületi ülések.

A **harmadik napirendi pont** tárgya a 2025. évi programnaptár. (Az elfogadott programnaptár a januári újságban megjelent.)

Zárt ülésen a települési támogatási kérelmekről döntött a testület.

forrás: jegyzőkönyv

TISZTELT NAGYSZÉKELYI LAKOSOK!

Nagyszékely Község Önkormányzata 2023 októberében döntött arról, hogy új településtervet készít – településfejlesztési tervet és helyi építési szabályzatot (HÉSZ-t). Nagyszékelynek korábban nem volt helyi építési szabályzata, így bárminemű építés esetén az illeszkedés szabályainak kellett megfelelni.

Ez azt jelentette, hogy minden egyes telek esetében csak a két-két szomszédos telekével azonos funkciót lehetett építeni, azonos épületméretekkel. Ahol a szomszédos telkeken nem volt épület, ott nem lehetett építeni.

A településterv készítésével megbízott tervezők az elmúlt egy évben elkészítették az előzetes anyagot, melyet 2024 októberében a képviselő-testület alkalmasnak talált az egyeztetési eljárás lefolytatására.

2024 novemberében elkezdődött a településterv, az azt előkészítő teljes dokumentumcsomag és a környezeti értékelés államigazgatási egyeztetése és a partnerségi egyeztetés is. A partnerségi egyeztetés során a Nagyszékelyben ingatlanulajdonnal rendelkező minden polgár elmondhatta véleményét, hozzászólhatott, kiegészítést, vagy javítást javasolhatott. A partnerségi egyeztetés során lakossági fórumot is tartottunk, melyen a lakosság szép számmal jelent meg, azonban a terv bemutatásán túl ott sajnálatos módon érdemi egyeztetésre nem került sor annak ellenére sem, hogy mintegy három órán át tartott.

Az egyeztetési eljárás mintegy 1 hónapig tartott, a jogszabályi feltételeknek megfelelően. Az államigazgatási szervek véleményei rendre megérkeztek, kisebb javításokat, kiegészítéseket indítványoztak a tervcsomagban, de alapjában támogatták azt.

A lakosság részéről is szép számmal érkezett észrevétel – melyeket ezúton is tisztelettel köszönünk. A leghasznosabbak a néhány sorosak voltak, melyek csaknem mindegyikét be tudtuk építeni a tervbe. Érkeztek azonban több tíz oldalas anyagok is, melyek feldolgozása rengeteg időt és energiát emésztett fel. Sajnos hozzáadott értéket ezek az irományok nem képviseltek, nem a településterről szóltak.

A vélemények alapján a tervezők a tervdokumentációt javították, illetve kiegészítették, melyet 2025. február 18-i ülésén a képviselő-testület az egyeztetési eljárás lezárásával záró szakmai vélemény megkérésére alkalmasnak tartott, így azt a napokban megküldjük az állami főépítésznek.

Az állami főépítész záró szakmai véleményét követően a korábban már társadalmasításra – partnerségi egyeztetésre – bocsátott településfejlesztési terv és a helyi építési szabályzat hatályba léptetése vár a képviselő-testületre.

Az elmúlt több mint egy évben a tervkészítés és az egyeztetés fázisaiban a vonatkozó jogszabályok előírásait betartva, a rendeletekben meghatározott eljárásrend szerint készült a településterv, melynek hatályba lépését követően, úgy gondolom, Nagyszékelyben egy „új időszámítás” kezdődhet. Megnyílhatnak mind a település önkormányzata, mind a lakosság előtt olyan pályázati csatornák is, melyek korábban a szabályozás hiánya miatt nem voltak elérhetőek.

Véleményem szerint a végleges településterv hűen tükrözi Nagyszékely kialakult településszerkezetét, megfelelő fejlődési, fejlesztési lehetőséget biztosít, helyet teremt minden olyan – a tervkészítés és az egyeztetés során felmerült – elképzelésnek, melyek Nagyszékely jövőjét jelenthetik.

Witzl Zsolt főépítész

BELSŐ ÉGÉSŰ MOTOROK KENÉSTECHNIKÁJA, GÉPJÁRMŰ MOTOROK ÁLTALÁNOS MŰKÖDÉSE

NAGYSZÉKELYI
SZABADEGYETEM

KAPD EL A FONALAT

Amikor 12 évesen megkaptam vadiúj, 18 sebességes, első-hátsó váltós biciklimet, egyedül a marokváltó nem tetszett benne, habár szépen és könnyedén váltott. A bicikli jól szolgált, két-három gumi is kilyukadt, mire elkezdett nyikorogni a lánc. Később a marokváltót szidtam magamban, mert azt egyre nehezebbé vált tekerni. Végül már nem bírtam, maradtam elől a 2-es, hátul a 6-os, legnehezebb fokozatban. Nem értettem, mitől lesz egy ilyen 2-3 éves bicikli ilyen vacak. Ilyen hamar tönkremenek ezek a dolgok? Így van! Megfelelő karbantartás nélkül bizony tönkre. Pedig valójában én hagytam kint az esőben számtalanszor. Az esővíz szépen kimosta a kenőanyagot a bovdenházból, a láncról és mindenhol. Ahol pedig két fém találkozik, ott legtöbbször megindul a korrózió, a rozsdásodás. A két fém megpróbál „egygyé válni”, összetapadni, megszorulni. Ezen a példán keresztül értettem meg, érdemes foglalkozni a kenéstechnikával.

Február 28-án este 6 órakor a Kék Házban ebből a tudásból adok elő egy szeletnyit autós köntösbe öltöztetve.

Célom, hogy e témára fogékony közönség betekintést kapjon ebbe a tudományágba is, felhasználói szemmel járjuk körbe a gépjárművekre és karbantartásukra nézve fontos elemeit. Az előadás második felében a belső égésű benzines motor felépítését, működését, perifériáit tekintjük át.

Donáth Benedek

A NAGYSZÉKELYI REFORMÁTUS TEMPLOMEGYÜTTES

A fenti címmel készül előadás, mely **március 13-án, csütörtökön, 18:00 órától** hangzik el a **FUGA Budapesti Építészeti Központban** (Budapest V. kerület, Petőfi Sándor utca 5.). A középkori templomrészről Rácz Miklós építésmérnök-régész fog beszélni, aki 2019 és 2022 során végzett kutatásokat az épület falazatán. A barokk épületrészről Krähling János építésmérnök, műemléki szakértő, valamint Gyetvainé

Balogh Ágnes építésmérnök, műemlékvédelmi szakmérnök tartanak előadást. Utóbbiak 2017-ben, a nagytemplom fedélszerkezetének és süvegének felújítása előtt készítették el tudományos tervdokumentációjukat a kettős templomról.

Az előadás néhány héttel később a YouTube-ra is fel fog kerülni, így ott is megtekinthetik majd azok, akik nem tudják megoldani az utazást. Azok kedvéért pedig, akik nem utazhatnak, mégis személyesen szeretnék meghallgatni az előadókat, már megtörtént a meghívás...

FARSANGI KÍVÁNSÁGMŰSOR

Az idei farsangi időszak különösen hosszú, az ünnepkör nagyszékelyi rendezvényei így végre nem egymás hegyén-hátán torlódnak. Az iskolai felvonuláson már megcsodálhattunk hercegnőket, kisbabákat, a halált és az ő fiait, számítógépes játékok szereplőit és más galaxisok hőseit, mindenféle nemű harcosokat és rappereket. Mindeme álöltözötes egyéneket és felnőtt kollégáikat nagy szeretettel hívjuk a **március 1-i falufarsangra** is, ahol a jelmezes felvonulás hétkor veszi majd kezdetét. Hétp próbázni vágyó gyerekeket már öt órára várunk, a táncolásban érdekelteket pedig nyolctól. A gyermekbarát rendezvények ingyenesek, a báli belépő 1000 Ft-ba kerül. (Tíz év alatti gyerekeknek 500 Ft.)

A bál retró diszkóval indul, és a tombolahúzás erejéig fogjuk megszakítani tíz óraker. Ehhez köszönettel fogadunk tombolafelajánlásokat: új vagy jó állapotú használt tárgyakat és ajándékba szánt finomságokat, amiket február 26-ig várunk az önkormányzatnál munkanapokon 8–16 óra között. A tombola után folytatódik a tánc, melyhez a zenét előzetesen leadott kívánságok alapján állítjuk össze. A zenei kívánságokat és a tombolatárgyakat is szívesen átveszi:

Arany Beáta Virág (30/5165933)

TÁNCHÁZ VOLT FARSANG IDEJÉN... TÁNCHÁZ LESZ TAVASSzal!

Február közepén egy tehetséges ifjú népzeneészekből álló banda, a Hegymegett Zenekar járt a Kék Házban. A nagyszékelyi néptáncsoport és a Két Torony Nagyszékelyi Faluegylet által szervezett programon ők húzták a talpalávalót, szívmengető hangulatot varázsolva a fogcsikorgató hideg télbe. Az est folyamán moldvai, felcsíki, széki, palatkai tánclépések koptatták a gyermektópánkákat és a felnőttlábbeliket. Két, igen szép nevű vendégoktató: Bese és Rózsa segítették a jelenlevőket a tánc elsajátításában.

Váratlan kihívások menet közben – ahogy az lenni szokott – adódtak persze. A főszakács az utolsó pillanatban volt kénytelen lemondani a közreműködését betegség miatt. Szerencsére került egy-két ember, aki beleállt a feladatba. Felaprította, összeállította és megfőzte a végül is remekül sikerült „pityókatokányt”. Az egytálétel alapanyagait a református egyházközség támogatásával szereztük be.

Felmerülhet a kérdés: hogyan lehetséges, hogy pályázati támogatás, külső finanszírozás híján is meg lehet rendezni egy-egy ilyen rendezvényt a faluban? A válasz rá egyszerű. Tucatnyi önkéntes odaadó munkája, kreatív megoldások, „sok kicsi sokra megy” adományok, és – főképpen – szeretet és lelkesedés. A közösség erejével a semmiből minden a helyére kerülhet. A tűzifától a pogácsáig, a plakátkészítéstől a mosogatásig, az ötlettől a megvalósításig. A főszervező Kolozsi Csabának persze azért szüksége volt pár nap regenerálódásra az összejövétel után.

Reméljük, hogy a csujogatások megteszik a hatásukat, és hamarosan beköszönt a tavasz. *Csillárom, hopp, hopp, hopp. Csillárom, hopp!* És hogy mi is segítsük a tavasz beköszöntét, hamarosan újabb élőzenés programmal rukkolunk elő.

Március 30-án, vasárnap, 15 órától koncert és tánc ház lesz a Kék Házban. Ségercz Feri triója, és a tinédzser tanítványaiból összeállt Dzsingisz kvartett érkezik hozzánk Erdélyből. Az izgalmasnak ígérkező koncerten a népzene és a jazz világa keveredik. Utána tánc ház lesz, ahol körben is, párban is, vagy akár csak ücsörögve, nézelődve örülhetünk egymásnak és Sepsiszentgyörgyről érkező zenész vendégeinknek.

Jagodics Edit

NAGYSZÉKELYI MAGBÖRZE – 2025. március 7-én, pénteken, 16 órától az iskolában

Hogy mi az a magbörze? Olyan esemény, ahol saját fogású vetőmagokat, gumókat, hagymákat csereberélhetnek egymás között a kertészkedéssel foglalkozók. És mivel ezek a szaporítóanyagok saját forrásból származnak, az érdeklődők rögtön használati utasítást is kaphatnak a növények vetéséhez, keltetéséhez, esetleg palántázásához és további gondozásukhoz. Gyakran felhasználási tippeket, recepteket is szerezhethetünk.

Hogy mennyibe kerül mindez a „vásárlóknak”? Semmibe, hiszen a magbörze célja nem a pénzszerzés, hanem a tájfajta, és a magukat e vidéken jól érző növények fenntartásának elősegítése. Amit hozni érdemes: sok kis tasak a magoknak, és írószerszám, amivel fel lehet jegyezni a fajta nevét és a termesztésre vonatkozó javaslatokat.

Mit tegyen az, akinek még nincsenek saját fogású vetőmagjai? Ő is jöjjön el, nézelődjön, beszélgessen, vigyen a magokból, vesse el őket, és jövőre talán már ő is hoz valamit!

Szeretettel várunk tehát mindenkit, aki vetőmagokat, palántákat, gumókat, hagymákat tud felajánlani másoknak, illetve azokat az érdeklődőket, akik helyben bevált növényfajtákkal szeretnék gazdagítani veteményes- és virágoskertjüket.

TAKÁCSINASOK – VARIÁCIÓK EGY HALÁLESETRE

A jobb oldali írás 1897. december 25-én jelent meg a *Pécsi Figyelő*ben. A gondatlanságból eredő tragédia főszereplői két takácsinas; egyikük leszúrja a másikat.

Egy héttel később már „Gyilkos takácsinas” címmel hoz le cikket a *Tolnamegyei Közlöny*. „Az eset úgy történt, hogy Holb János és ifj. Neidert János takácsinasok a műhelyben szóról-szóra összekaptak, s a verekedés hevében Holb János felkapta a fonalvágó éles kést és azt oly mélyen döfte Neidert János szívébe, hogy az rögtön meghalt. A 14 éves gyilkost elfogták, s ellene a vizsgálatot megindították.”

Hasonló hangvételű beszámolót nyújt a *Magyar Újság* írása újabb egy hét elteltével. „...a takácsinasok a műhelyben összekülönböztek, s mikor az érvekből kifogytak, kést ragadtak egymás ellen. Holb János oly ügyesen kezelte a kést, hogy Neidert Jánost egy szúrással leterítette.”

Bizonyára született több verzió is. A Nagyszékelyben is járatott újságokban vajon melyiket olvashatták? A helyiek hogyan gondoltak Holb Jánosra: mint hidegvérű gyilkosra, indulatos emberre, vagy könnyelmű bajkeverőre?

— **Gondatlanságból eredt emberölés.** Holb János nagy-székelyi takácsmester nagyon belemerült a munkába s a mint a vonókéssel dolgozott, egyszerre bejött Neudirt János nevű inasa, a kit véletlenül úgy talált a vonókéssel megszurni, hogy sebében meghalt. A takácsmester gondatlanságból okozott emberölésértült mult esütörtökön a szegzárdi kir. törvényszék előtt a vádlottak padján, a kit a vád alól felmentettek.

ekkor már egyedül csak legfiatalabb öccse élt, az akkor hároméves György. A haláleset helyszíne az akkori 304-es számú ház, ami ma a Táncsics utca elején van. 1897-ben a 39 éves Knoch János tulajdona, kinek családjában több takács is volt, akár ő is lehetett takácsmester.

Holb János későbbi sorsáról nem tudunk.

— (**Halálosvégű játék.**) Megdöbentő szerencsétlenségről ad hirt dombovári levelezőnk. Ugyanis Nagyszékely tolnamegyei községben Knoch János takácsmesternél voltak Holb János és Neider János mint tanoncok alkalmazva. Tegnap délután a gazdájuknak valami dolga akadván, elment hazulról, de erősen megparancsolta nekik, hogy dolgozzanak. Ámde alig huzta ki Knoch gazda a lábát, az inasoknak kisebb gondjuk sem volt annál, hogy dolgozni kellene, hanem helyette játszani kezdtek. Holb azonban játék közben is kezében tartotta azt az élesre fent kést, melylyel munka közben a kenderfonalat vágta el. Egy darabig ment is a játék rendben, hanem egyszer Neider János oly szerencsétlenül talált Holbhoz ugrani, hogy annak a kezében tartott kése Neider baloldalába markolatig hatolt be és keresztüldöfte annak szívéét. Egy velőtrázó sikolytást hallatott csak és azonnal meghalt. A fonalvágó kés tehát elvágta Neider életének fonalát.

Az időrendben negyedik, már bírósági végzést is közlő írás hónapokkal később, 1898 októberében jelent meg a *Tolnamegyei Közlöny*ben. Az áldozat neve éppen hogy felismerhető, a gondatlan emberölés elkövetője pedig takácsmesterré lép elő.

Az anyakönyvek tanúsága szerint Neidert János 15 éves takácsstanonc 1897. december 17-én halt meg. Halálának oka késszúrás a szív táján. Nem érinti az ügyet, de öt testvére közül

Régi újságokat lapozgatott: *Arany Beáta Virág*